

Oscar Romero: volksheld wordt heilige

KERK & LEVEN

De heiligverklaring van Oscar Romero, aartsbisschop van San Salvador, is een oproep om de 'tekenen des tijds te lezen'.

„Voor talloze christenen, vooral in Latijns-Amerika, was en is Oscar Romero hoop en bron van leven. Zijn heiligverklaring is vooral een erkenning van al die mensen die kracht en inspiratie vinden bij hem. Romero was er voor hen omdat God er is voor hen en allereerst voor de armen en meest kwetsbaren.” Dat stelt Jacques Haers, jezuïet en studentenpastor aan de KU Leuven. „Mgr. Romero wijst in twee richtingen: hij wijst naar God die zich inzet voor zijn volk en hij wijst weg van zichzelf, zoals Johannes de Doper weg wijst van zichzelf, en herkent net als Johannes Jezus als dé Christus in het gelaat van de kleine, vervolgte, uitgesloten medemens.”

De KU Leuven heeft een bijzondere band met de aartsbisschop van San Salvador, die komende zondag 14 oktober heilig wordt verklaard. De universiteit reikte hem een eredoctoraat uit, dat mgr. Romero zelf in ontvangst kwam nemen in februari 1980. Anderhalve maand later werd hij vermoord om zijn inzet voor de armen en meest kwetsbaren, zijn kritiek op het regime en zijn geweldloze strijd tegen de gewelddadige doodseskaders. Luc Sels, rector van de Leuvense Alma Mater, riep dit academiejaar overigens uit tot een Romerojaar.

Al was de aartsbisschop reeds bij leven de held van de Salvadoraanse bevolking, van armen en verdrukten, zijn daadwerkelijke heiligverklaring liet lang op zich wachten. Betekent de heiligverklaring nu eerherstel voor Romero? Jacques Haers nuanceert: „Oscar Romero wordt erkend als martelaar of geloofsgetuige, in dienst van Gods arme mensen in deze wereld. Hoofdzaak is dan ook dat die mensen in het centrum komen te staan van de

Kerk en de kerkelijke zorg, juist omdat ze in het centrum staan van Gods aandacht.”

Mgr. Romero vertrok van de ‘tekenen des tijds’, waarvoor ook paus Franciscus voortdurend aandacht vraagt. Zijn heiligverklaring moeten we dan ook begrijpen als een oproep om die tekenen te lezen. En net zoals ten tijde van mgr. Romero gaat het vandaag nog steeds over het lot van de armen, van wie geen menswaardige levensomstandigheden krijgt, van wie we uitsluiten om welke reden dan ook, wereldwijd en dus ook bij ons, meent Haers. „Dan gaat het over de vluchtelingen en de migranten in ons land, of over mensen in onze omgeving die gebukt gaan onder werkdruk en spirituele vereenzaming”, vertaalt hij. „Het gaat over armoede en onrecht in Venezuela, in Nicaragua, in Congo, in Myanmar enzovoorts. Het is zo veel en zo ontmoedigend dat we mensen als Romero nodig hebben om stand te houden.”

De getuigenis van deze aartsbisschop uit het verre Latijns-Amerika is daarom brandend actueel, ook in Vlaanderen. Verwijzend naar de krachtige toespraak De politieke dimensie van het geloof vanuit de keuze voor de armen, die mgr. Romero uitsprak bij het ontvangen van zijn eredoctoraat, besluit Haers: „Geloof heeft te maken met de ‘polis’ of de manier waarop we samen onze samenleving inrichten, en dus met politieke inzet. Dat betekent in Vlaanderen ook dat christenen hun politieke handelen niet los kunnen zien van hun geloof. En dat heeft onmiskenbaar gevolgen, ook profetisch, bijvoorbeeld voor onze manier van omgaan met economie en financiën, met migranten en vluchtelingen, met het milieu, met de werkomstandigheden van mensen, met de geestelijke gezondheid van jongeren.”

Gepubliceerd op dinsdag 9 oktober 2018